تهیه شده از: فروشگاه تخصصی منابع آزمونهای استخدامی "بژیک" (www.bzhik.ir)

فصل دوم: درد انسان و کمال‌جویی

معنویات انسان و دو نوع انحراف

اولویت مطالعه: مهم | ۴ تست آخر فصل

معنویات: امور غیرمادی که به انسان ارزش و شخصیت می‌دهند؛ با همه اختلاف درباره ماهیت انسان، در وجود آن‌ها اختلافی نیست. انسان بودن انسان به آن‌هاست و بی آن‌ها با حیوان فرقی ندارد.

دو نوع انحراف فرد و جامعه

نوع	نمونه
۱- ایستادگی ضد ارزش برابر ارزش	ظلم برابر عدل؛ اختناق و خفقان برابر آزادی؛ خدانشناسی و بی‌بندوباری برابر عبادت؛ سفاهت و حماقت برابر عقل و حکمت
۲- رشد افراطی یک ارزش	یک ارزش، ارزش‌های دیگر را از میان می‌برد

نکته: شاید بیشتر انحراف‌های بشر از نوع اول نباشد (رشد هماهنگ ارزش‌ها: فصل ۱).

★ اصل سؤال آزمون | آزمون استخدامی مشاغل کیفیت‌بخشی آموزش و پرورش ۱۴۰۳

اشتراک نظر مادیون و روحیون در چیست؟ bzhik.ir

۱ روح فناپذیر نیست.
۲ وجود معنویات در انسان
۳ ذات انسان روح و روان اوست.
۴ وجود روان در انسان

✓ **پاسخ: گزینه ۲.** مادیون و روحیون درباره ماهیت انسان سخت اختلاف دارند، ولی در یک مسئله هم‌نظرند: امور غیرمادی‌ای به نام معنویات هست که به انسان ارزش و شخصیت می‌دهد. وجود روان مستقل خود محل اختلاف است، چون منکران اصالت روح آن را اثر اعصاب می‌دانند.

★ نکات مهم این مبحث

- ✓ معنویات از جنس ماده نیستند ولی به انسان ارزش و شخصیت می‌دهند؛ بی آن‌ها انسان با حیوان فرقی ندارد.
- ✓ انحراف دو نوع است: ایستادگی ضد ارزش برابر ارزش، و رشد افراطی یک ارزش.
- ✓ شاید بیشتر انحراف‌های بشر از نوع ایستادگی ضد ارزش نباشد.

درد، معیار انسانیت و فایده‌های آن

اولویت مطالعه: ضروری | ۸ تست آخر فصل

معیار اصلی انسانیت: «درد داشتن» و «صاحب درد بودن». غیرانسان صاحب درد نیست، چه حیوان باشد چه آدم یک‌سر و دوگوشی که بهره‌ای از روح انسانیت ندارد.

۱- درد در عین ناراحتی، آگاهی و بیداری می‌آورد و به چاره‌جویی وا می‌دارد.
۲- خود درد، حتی درد جسمانی و عضوی، نعمت است؛ چون احساس و آگاهی است.
۳- هر کس دردی دارد که دیگران ندارند، به همان نسبت بیدارتر است.

◆ کلید تشخیص: دو تمثیل درد

- ✓ **عقربه‌های خودرو (فشار روغن، حرارت آب): بالا رفتن عقربه خوب است، چون بیدار می‌کند.**
- ✓ **مأمور نافذالحکم: پیوسته فرمان درمان می‌دهد و به چاره‌جویی وا می‌دارد.**

درد و بی‌دردی

حالت	برابر است با
احساس درد	آگاهی، بیداری، شعور، ادراک
بی‌دردی	لختی، بی‌حسی، بی‌شعوری، بی‌ادراکی

۴- «سقراط نحیف بهتر از خوک فربه»: دانای محروم بهتر از نافهم برخوردار؛ انسان هوشیاریِ همراه درد را ترجیح می‌دهد.

نکته: اگر سبب درد نباشد، بی‌دردی بهتر است؛ ولی حس نکردن درد با وجود سببش، بدبختی و بی‌خبری است.

شکایت از عقل: در شعر فارسی بسیار آمده که «کاش عقل نداشتم»، چون هوشیاری آسایش را می‌گیرد؛ شاکیان آسایشِ همراه جنون را برمی‌گزینند. این سخن نارواست.

۵- کسی که به مقام انسانیت برسد، عقل را دشمن جان نمی‌خواند؛ سخن پیامبر (ص) را می‌گوید: «دوست راستین هر کس عقل اوست و دشمنش جهل او».

★ **اصل سؤال آزمون** | آزمون استخدامی مشاغل کیفیت‌بخشی آموزش و پرورش ۱۴۰۳

معیار اصلی انسانیت چیست؟ bzhik.ir

۱ صاحب درد بودن
۲ فضائل اخلاقی و معنوی
۳ کرامت انسانی
۴ صاحب تعقل و تفکر بودن

✓ **پاسخ: گزینه ۱.** معیار اصلی انسانیت درد داشتن و صاحب درد بودن است و همه ارزش‌های انسانی را می‌توان در همین یک ارزش خلاصه کرد. فضائل اخلاقی و تعقل خود از ارزش‌ها و معنویات انسان‌اند و دام سؤال از همین نزدیکی می‌آید.

★ **نکات مهم این مبحث**

- ✓ معیار اصلی انسانیت، درد داشتن و صاحب درد بودن است.
- ✓ بی‌دردی برابر لختی و بی‌حسی است و احساس درد برابر آگاهی و بیداری.
- ✓ پیامبر (ص): دوست راستین هر کس عقل اوست و دشمنش جهل او.

درد خداجویی از نگاه عرفا

اولویت مطالعه: ضروری | ۶ تست آخر فصل

درد انسانی: سردرد و درد دست و پا، دردی حیوانی، عضوی و شخصی است (سر گوسفند هم درد می‌گیرد). عرفا درد «ارزش ارزش‌ها» را درد خداجویی می‌دانند.

۱- انسان به سبب این درد بر فرشته برتر است، چون فرشته بی‌درد است.

۲- غربت: طبق نظر اسلام، نفخه الهی در انسان دمیده شده و از دنیای دیگری آمده؛ با طبیعت تجانس کامل ندارد و احساس بیگانگی می‌کند و میل بازگشت به اصل دارد.

۳- دغدغه جاودانگی: همه چیز فانی و دل‌نبستنی است؛ این دغدغه او را به عبادت و راز و نیاز می‌کشاند.

امام علی (ع) و کمیل: امام با کمیل بن زیاد نخعی به صحرا رفت، آهی عمیق کشید و فرمود دل‌ها ظرف‌اند و بهترینشان پرظرفیت‌ترین است. در پایان گله کرد که صاحب‌سرّی نمی‌یابد تا راز دلش را بگوید.

۴- درد جدایی از حق: تا انسان به حق نرسد، دلهره‌اش نمی‌رود؛ و فقط با یاد حق و انس با او آرام می‌گیرد.

۵- امام علی (ع) در عبادت چنان بی‌خود می‌شد که اگر تیری از بدنش بیرون می‌کشیدند، خبر نمی‌شد.

نکته: عرفا بیشتر بر درد خدا تکیه کرده‌اند و به درد خلق کمتر توجه دارند.

★ **نکات مهم این مبحث**

- ✓ عرفا درد ارزشمند را درد خداجویی می‌دانند؛ انسان به سبب آن بر فرشته بی‌درد برتر است.
- ✓ غربت انسان از دمیده شدن نفخه الهی و آمدن از دنیای دیگر است.
- ✓ امام علی (ع) به کمیل: دل‌ها ظرف‌اند و بهترینشان پرظرفیت‌ترین است.

درد خلق، نظر اسلام و درد لذیذ

اولویت مطالعه: ضروری | ۸ تست آخر فصل

درد خلق: گروهی دیگر معیار انسانیت را غمخواری دیگران می‌دانند: ناراحتی‌ای که به خود شخص ربطی ندارد در او درد بسازد.

◆ کلید تشخیص: پاسخ به مکتب‌های درد خلق

- خدا و انسان جدا نیستند؛ تا خدا نباشد انسان هم نیست.
- انسانیت، درد خداست؛ درد خلق از درد خدا برمی‌خیزد.

★ نکات مهم این مبحث

- اصطلاح آفاق و انفس از آیه نشان دادن نشانه‌ها در آفاق و نفوس به ادبیات آمد.
- انسانیت از انسان جداشدنی است؛ انسان منهای انسانیت ممکن است.
- مقدم آمدن «بذکر الله» نشانه انحصار آرامش دل در یاد خداست.

سیر انسان کامل و همراهی گرایش برونی و درونی

اولویت مطالعه: مهم ۶ تست آخر فصل

سیر انسان کامل: نزد عرفا چهار سفر است؛ سفر اول به سوی خداست و تا انسان از خدا جداست همه حرف‌ها پوچ است. پس از شناخت خدا، همراه خدا به سوی خلق بازمی‌گردد تا نجاتشان دهد.

◆ کلید تشخیص: ترتیب نجات

- مقدم بر همه: نجات از خود محدود و نفس اماره.
- سپس: نجات از اسارت طبیعت و اسارت انسان‌های دیگر.
- نجات‌دهندگان دیگران، نخست خود نجات یافته‌اند.

گرایش یک‌جانبه: در گذشته جامعه اسلامی چنان به عبادت گرایید که ارزش‌های دیگر را از میان می‌برد؛ اکنون موج افراطی تازه‌ای در راه است: گرایش به ارزش‌های اجتماعی و غفلت از معنویت.

۱- شب بیست‌ویکم رمضان، شب اول دهه آخر است؛ پیامبر (ص) در دهه آخر بستر خوابش را تا ماه شوال جمع می‌کرد.

۲- آیه آخر سوره فتح: همراهان پیامبر «بر کافران سخت‌گیر و میان خود مهربان‌اند»؛ برابر دشمنان چون دیواری روئین، و در میان خود عطوفت و وحدت، که خصلت اجتماعی جامعه اسلامی است.

۳- امام علی (ع) پس از کار مردم به خلوت می‌پرداخت؛ در نهج‌البلاغه: «خدایا تو برای اولیایت از هر انیسی انیس‌تری».

۴- دعای کمیل، دعای امام علی (ع) در شب‌های جمعه، در اوج عرفان است: نه دنیا در آن هست نه بهشت و جهنم؛ رابطه عاشقانه بنده با خدا، یعنی حقیقت عبادت.

۵- امام سجاد (ع) در سحرهای رمضان با دعای ابوحمزه مناجات می‌کرد.

۶- امام صادق (ع) در لحظه‌های آخر فرمود: شفاعت ما به کسی که نماز را سبک بشمارد نمی‌رسد.

◆ کلید تشخیص: قدم اول مسلمانی

- نزدیک شدن به خدا؛ با آن، مسئولیت‌های اجتماعی هم خوب انجام می‌شود.
- گرایش یک‌جانبه بیماری دین است؛ ارزش عبادت را هرگز نباید کم گرفت.

★ نکات مهم این مبحث

- سیر انسان کامل نزد عرفا چهار سفر است و سفر اول به سوی خداست.
- نجات از خود محدود و نفس اماره مقدم بر نجات از اسارت طبیعت و انسان‌هاست.
- امام صادق (ع): شفاعت ما به سبک‌شمارنده نماز نمی‌رسد.

تهیه شده از: فروشگاه تخصصی منابع آزمونهای استخدامی "بژیک" (www.bzhik.ir)

برگه جمع‌بندی فصل دوم

خاک، یک صفحه برای مرور شب آزمون

کلیدهای به خاطر سپردن

۱. انحراف: دو نوع (ایستادگی ضد ارزش؛ رشد افراطی یک ارزش)
۲. تمثیل‌های درد: عقربه خودرو (آگاهی) و مأمور نافذالحکم (چاره‌جویی)
۳. سقراط نحیف بهتر از خوک فربه: برتری دانایی بر آسایش
۴. عرفا: درد خدا ← اسلام: درد خدا و در پی آن درد خلق
۵. کمیل بن زیاد نخعی: دل‌ها ظرف‌اند؛ گله از نبود صاحب‌سرّ
۶. درد لذیذ: خارش بدن (بوعلی، اشارات)؛ مجلس امام حسین (ع)
۷. سیر انسان کامل: چهار سفر؛ سفر اول به سوی خدا
۸. امام رضا (ع): عالم معنا از راه درون انسان شناخته می‌شود

تعریف‌های کلیدی

معنویات	امور غیرمادی که به انسان ارزش و شخصیت می‌دهند
معیار انسانیت	درد داشتن و صاحب درد بودن
بی‌دردی	لختی، بی‌حسی، بی‌شعوری و بی‌ادراکی
درد خداجویی	درد جدایی از حق و اشتیاق نزدیکی به او
آفاق و انفس	نشانه‌های جهان بیرون (طبیعت) و جهان درون انسان
انفکاک‌پذیری انسانیت	امکان وجود انسان منهای انسانیت

دام‌های تستی

۱ دردهای عضوی
طراح تست سردرد یا درد دست و پا را نمونه درد انسانی می‌آورد. **مواظب باشید:** این‌ها **دردهای حیوانی و عضوی** است؛ درد ارزشمند، **درد خداجویی** و درد خلق است. ص ۲۲

۲ برتری بر فرشته
طراح تست برتری انسان بر فرشته را به عقل یا علم نسبت می‌دهد. **مواظب باشید:** انسان به سبب **درد داشتن** بر فرشته برتر است، چون فرشته **بی‌درد** است. ص ۲۲

۳ نظر اسلام
طراح تست دیدگاه اسلام را فقط درد خلق یا فقط درد خدا معرفی می‌کند. **مواظب باشید:** در اسلام انسان **درد خدا** دارد و به سبب آن **درد خلق** را هم دارد. ص ۲۳

۴ ترتیب نجات
طراح تست نجات از اسارت طبیعت یا انسان‌ها را مقدم بر همه می‌گذارد. **مواظب باشید:** مقدم بر همه، نجات از **خود محدود** و **نفس اماره** است. ص ۲۴

۵ ثروت و رفاه
طراح تست می‌گوید قرآن دنبال ثروت رفتن را نهی کرده است. **مواظب باشید:** ثروت را باید به دست آورد؛ خطا، پنداشتن آن به‌عنوان **مایه آرامش** و **کمال مطلوب** است. ص ۲۳

تهیه شده از: فروشگاه تخصصی منابع آزمونهای استخدامی "بژیک" (www.bzhik.ir)

پایان نمونه رایگان

بقیه‌اش در فایل کامل است

در این نمونه ۴ صفحه از ۱۱۱ صفحه را دیدید.

۱۱۱	۳۲۵	۷	۳
صفحه	تست با پاسخ تشریحی	فصل درسنامه فشرده	آزمون جامع

فایل کامل، فصل به فصل

فصل	عنوان	تست آخر فصل	از صفحه
۱	انسان کامل؛ شناخت، معیار و رشد هماهنگ ارزش‌ها	۴۳	۶
۲	درد انسان و کمال‌جویی	۴۰	۲۱
۳	مکتب‌ها درباره انسان کامل و طرز مواجهه با مرگ	۲۴	۳۳
۴	انسان کامل در مکتب عقل	۱۸	۴۲
۵	انسان کامل در مکتب عرفان و تصوف و نقد آن	۵۸	۵۰
۶	مکتب قدرت و نقد آن	۴۰	۶۷
۷	مکتب محبت، سوسیالیسم و اگزیستانسیالیسم؛ آزادی و کمال	۵۷	۸۰
	جمع	**۲۸۰**	

- این کتاب یکی از هفت کتاب «پکیج جامع دروس تخصصی مراقب سلامت» است؛ جدا هم فروخته می‌شود و همین فایل داخل پکیج هم هست.
- هر فصل: درسنامه فشرده با برچسب اولویت مطالعه، جدول‌های مقایسه، برگه جمع‌بندی یک‌صفحه‌ای و تست با پاسخ تشریحی و نشانی صفحه درسنامه.
- ۳ آزمون جامع ۱۵ سؤالی و «مرور سریع» برای شب آزمون؛ به‌روزرسانی‌های بعدی برای خریداران رایگان است.

دانلود فایل کامل pdf از بژیک

فایل کامل «انسان کامل» برای آزمون استخدامی مراقب سلامت (مربی بهداشت)